

พัฒนาการและการบริหารงานของผู้นำองค์กร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ในสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ (พ.ศ.2535-2546)*

DEVELOPMENT AND THE ADMINISTRATION OF CORPORATE LEADERS FACULTY OF
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES IN NAKHON SAWAN
RAJABHAT INSTITUTE (A.D.1992-2003)

สาวิตรี สอาดเทียน

Sawitree Sa-sdthian

สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Department of Sociology Faculty of Humanities and Social Sciences

Nakhon Sawan Rajabhat University

Email: Sawitree.sa@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องพัฒนาการและการบริหารงานของผู้นำองค์กรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.2435-2546 และศึกษาการบริหารงานของผู้นำองค์กรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2435-2546 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกต การเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า กระทรวงศึกษาธิการ กรมการฝึกหัดครู ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาของพระราชทานนามแทน “วิทยาลัยครู” ว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 สถาบันราชภัฏสามารถเปิดสอนสูงกว่าระดับปริญญาตรีและจัดสรรงบประมาณรายได้ทรัพย์สินของสถาบันได้ค่อนข้างดีมาก มีฐานะเป็นนิติบุคคล เปิดหลักสูตรใหม่ที่ทันสมัยตรงความต้องการท้องถิ่น สำหรับเยาวชน สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนตลอดจนการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา โดยมีผู้นำองค์กรบริหารงานคณะอย่างต่อเนื่อง 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์ (พ.ศ. 2535 - 2538) เป็นคณบดีคนที่ 6 อาจารย์สมศักดิ์ ขวัญเมือง (พ.ศ. 2539 - 2541) เป็นคณบดีคนที่ 7 และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสรี ษาเหลา (พ.ศ. 2542 - 2546) เป็นคณบดีคนที่ 8 ตามลำดับ ซึ่งการบริหารงานองค์กรเชิงรุกของผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนงานโครงการอย่างมีประสิทธิภาพความก้าวหน้าทั้งด้านงานวิชาการ งานบริหาร งานกิจการนักศึกษา สอดคล้องกับปรัชญา

* Received August 20, 2023; Revised August 22, 2023; Accepted August 29, 2023

วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย มุ่งส่งเสริมให้การศึกษาเป็นเครื่องมือผลิตบัณฑิตถึงความพร้อมทั้งสติปัญญา ความรู้ และจริยธรรม คุณธรรม สามารถสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทั้งระดับสากล และท้องถิ่นด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตได้

คำสำคัญ: พัฒนาการ; การบริหารงาน; ผู้นำองค์กร

ABSTRACTS

Qualitative research with the purpose of 1.study development of faculty human sciences and social sciences Nakhon Sawan Rajabhat Institute (1892-2003) and 2.study the administration of corporate leaders, Faculty of faculty human sciences and social sciences Nakhon Sawan Rajabhat Institute (1892-2003) the study was a qualitative research. A sample was selected from specific groups. The Data collecting as interview, focus group, observation. The data was analyzed using by content analysis from story of the community.

The research found that his Majesty King Bhumibol Adulyadej signed the "College teachers" that Nakhon Sawan Rajabhat Institute on the 14 February 1892. Nakhon Sawan Rajabhat Institute can teach Postgraduate and administration budgeting income Property of institutions have much more agile. As a legal entity. Open a new curriculum for youth and local executives as well as the development activities of student. The leaders 3 people are Assistant Professor. Dr. Phaisan Sansonwisut (1992-1995) is the 6th dean. The professor's Somsak Khunmuang (1996-1998) is the 7th dean. And Assistant Professor Saree Sarao (1999-2003) is the 6th dean respectively. Enterprise Management proactive leadership changes for local development with a vision and a roadmap for efficient project progress both technical management Student Affairs consistent with the philosophy. The University's vision, mission and aims of education to produce graduates ready to all ethical, moral, intellectual knowledge and software can generate knowledge and technological applications, both local and international levels, with the research process for local development. Efficient and sustainable. Can be adapted to correspond to the changing world in the future.

Keywords; Development; The administration of corporate; leaders

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการและกรมการฝึกหัดครู จึงได้กราบบังคมทูลพระกรุณาของพระราชทานนาม แทน “วิทยาลัยครู” และด้วยพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 คำว่า ราชภัฏ แปลว่า ข้าราชการ “สถาบันราชภัฏ” มีลักษณะเป็นสถาบันราชภัฏเปิดสอนได้สูงกว่าระดับปริญญาตรี การจัดสรรงบประมาณรายได้ และทรัพย์สินของสถาบันมีความคล่องตัวมากขึ้น และให้สถาบันราชภัฏมีฐานะ เป็นนิติบุคคล วันที่ 25 มกราคม 2538 วิทยาลัยครู 36 แห่ง กลายเป็นสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง ต่อมาในวันที่ 6 มีนาคม 2538 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชลัญจกรประจำพระองค์ให้เป็นตาม สัญลักษณ์ประจำสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและสถาบันราชภัฏโดยเฉพาะ

ในช่วงนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ยังมีบทบาทมากขึ้น เพราะคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปิดหลักสูตรใหม่ที่ทันสมัยและตรงความต้องการของคนในท้องถิ่น สำหรับเยาวชน หลักสูตรสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาที่สนองความต้องการ ของสังคมท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีผู้อำนวยการบริหารงานคณะอย่างต่อเนื่อง โดยการเปลี่ยนผ่านของคณบดี 3 ท่าน กล่าวคือ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ ท่านอาจารย์สมศักดิ์ ขวัญเมือง และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสรี ชาติลา ตามลำดับ

ทิศทางการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างมีคุณภาพ เกิดผลงานเชิงประจักษ์ในระดับ องค์กร ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกสถาบัน มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นให้การศึกษาเพื่อผลิต บัณฑิตถึงความพร้อมทั้งสติปัญญา ความรู้ และจริยธรรม คุณธรรม มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทั้งระดับสากล และท้องถิ่นด้วย กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตได้

จากข้างต้นมา พัฒนาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในช่วงสถาบันราชภัฏเป็น องค์กรที่ทำงานเชิงรุกเพื่อพัฒนาท้องถิ่นด้วยการบริหารของผู้อำนวยการ ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการทำให้ องค์กรมีความก้าวหน้าทั้งด้านงานวิชาการ งานบริหาร งานกิจการนักศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญ ของ การศึกษาพัฒนาการ และการบริหารงานของผู้อำนวยการเพื่อให้สะท้อนความสามารถของผู้บริหารจึง เห็นสมควรที่จะมีการรวบรวม และวิเคราะห์พัฒนาการและการบริหารงานของผู้นำของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ในช่วงสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเป็นองค์ความรู้และสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันและนำไปสู่ความยกย่องเชิดชูการทำงานของผู้อำนวยการได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ความวิจัย

1. ศึกษาพัฒนาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ใน พ.ศ.2535-2546
2. ศึกษาการบริหารงานของผู้อำนวยการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.2535-2546

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาของโครงการวิจัย

1. ศึกษาพัฒนาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้แก่ พัฒนาการความเป็นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 - 2546 โดยพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงแต่ละช่วงมีการเปลี่ยนแปลงเชิงแนวคิด ปรัชญา โครงสร้าง บทบาทหน้าที่อย่างไร
2. ศึกษาการบริหารงานของผู้อำนวยการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้แก่ ประวัติผู้อำนวยการ หลักการบริหารงานองค์กรของผู้อำนวยการ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) จากเอกสารทั่วไป เอกสารสำคัญ บันทึกหลักฐานต่างๆ จากหลายแหล่งจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานประจำปี เอกสารกษิณาลัย นโยบายและแผนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นต้น โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ คณบดี ผู้บริหาร คณาจารย์อาวุโสของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในช่วงสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

3. ศึกษาการบริหารงานของผู้อำนวยการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้แก่ การบริหารงานบุคคล การบริหารวิชาการ การบริหารกิจการนักศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) จากเอกสารทั่วไป เอกสารสำคัญ บันทึกหลักฐานต่างๆ จากหลายแหล่งจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานประจำปี นโยบายและแผนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นต้น โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ คณบดีของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในช่วงสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาพัฒนาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.2535 - 2546 เมื่อกว่า 46 ปีที่ผ่านมาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้กระจายไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ เพราะความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการตอบสนองนโยบายของรัฐตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่เข้าจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป (ประกาศ

ทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2539) จังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับโอกาสจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่มีโรงเรียนฝึกหัดครูมูลกสิกรรม (พ.ศ. 2465) และเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูนครสวรรค์ (พ.ศ. 2498) และยกฐานะเป็นวิทยาครู (พ.ศ. 2511) ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏ (พ.ศ. 2536)

สถาบันราชภัฏเป็นผู้ทำหน้าที่ยกระดับการศึกษาของท้องถิ่นให้โอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ท้องถิ่น และเป็นผู้นำที่จะพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างกว้างขวาง ดังปรากฏในพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏว่า “สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู” มีเป้าหมายของสถาบัน คือ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีทั้งความรู้ และจริยธรรม คุณธรรม มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทั้งระดับสากลและท้องถิ่นด้วยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และทรัพยากรให้คุณค่าเพิ่ม อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต และพันธกิจของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ คือ ด้านการให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครูประจำการ

เนื่องจากพันธกิจของวิทยาลัยครูมีมากขึ้นไม่เพียงแต่ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูเท่านั้น ยังมีการผลิตบัณฑิตสายวิชาชีพอื่น ๆ อีกหลายสาขา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ขอพระราชทานนามใหม่แก่วิทยาลัยครูทั่วประเทศทั้ง 36 แห่ง เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจที่มีอยู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานนามว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ลงพระปรมาภิไธยพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ทำให้สถาบันราชภัฏมีโครงสร้างเปลี่ยนแปลงจากเดิม สามารถเปิดสอนได้ในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีทุกสาขาวิชา ชื่อส่วนราชการตำแหน่งทางการบริหารอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไป เช่น คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปลี่ยนเป็น “คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” หัวหน้าคณะวิชา เปลี่ยนเป็น “คณบดี” เป็นต้น

ก้าวแรกของการเติบโตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อันจะต้องสนองความต้องการของสังคมท้องถิ่นสามารถรับใช้ท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สาขาศิลปศาสตร์ และเพื่อบริการสอนนักศึกษาสาขาอื่น ๆ โดยมีพันธกิจของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมครูและวิทยฐานะครู ด้านการบริหาร และด้านการปรับปรุงถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี

ในช่วงแรกของการเป็นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ คณะของเรามีลักษณะทางกายภาพ ประกอบด้วย อาคาร 2 มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีต 3 ชั้น ชั้นล่างเป็น

ที่ตั้งสำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีห้องปฏิบัติการภาษาไทย มีห้องน้ำชาอยู่ทางปีกขวา และห้องน้ำหญิงอยู่ทางปีกซ้าย และห้องพักอาจารย์ ห้องนาฏศิลป์ ชั้น 2 มีห้องภาควิชาภูมิศาสตร์ ห้องภาควิชาสังคมศาสตร์ และห้องประชุมใหญ่ชั้น 3 มีห้องปฏิบัติการของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมมีห้องเรียนทั้งหมด 14 ห้องเรียน ในปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2536 มีการปรับปรุงอาคาร 2 มุมขวาชั้น 2 เป็นห้องประชุมแบบโบลบลง (เหมือนห้องดูภาพยนตร์) ชื่อว่า ห้องเทียนทอง และสาขาวิชานาฏศิลป์ก็ย้ายเข้ามาอยู่หลังจากห้องประชุมสร้างเสร็จ เพื่อให้มาอยู่ติดเดียวกัน และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ถือว่ามีห้องประชุมเป็นคณะแรกของสถาบัน และคณะอื่น ๆ ดำเนินการจัดทำห้องประชุมตามมาเช่นกัน รวมถึงอาคาร 3 เป็นอาคารคอนกรีต 4 ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ห้องปฏิบัติทางภาษา ห้องปฏิบัติการแผนกถ่ายรูป ห้องปฏิบัติการวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ทางปีกซ้ายเป็นห้องน้ำหญิง และทางปีกขวาเป็นห้องน้ำชาย ส่วนชั้นที่ 2 มีห้องปฏิบัติการวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา และชั้นปีที่ 3-4 เป็นห้องเรียน

รวมถึงอาคารอื่น ๆ ที่แยกออกมาเป็นเอกเทศ ได้แก่ อาคารปรัชญา เป็นอาคาร 3 ชั้น ห้องเรียน 5 ห้อง ห้องพักอาจารย์ และห้องภาควิชาปรัชญาและศาสนา มีห้องอาบน้ำอยู่ภายในตัวตึก ทั้งนี้เพราะเคยเป็นหอพักนักศึกษาในช่วงวิทยาลัยครู ซึ่งปัจจุบันอยู่ติดอยู่หน้าโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ต่อมาเป็นอาคารดนตรี คืออาคาร 2 ชั้น มีห้องภาควิชาดนตรี ห้องดนตรีไทย ห้องดนตรีสากล และห้องเรียน 3 ห้องเรียน ต่อด้วยอาคารศิลปะ เป็นห้องนิทรรศการ 2 ห้อง ห้องเรียนจิตรกรรม 1 ห้อง ห้องปฏิบัติงาน 2 ห้อง ซึ่งปัจจุบันอาคารนี้ไม่มีอาคารแล้ว เพราะมีการปรับปรุงบริเวณนั้นเป็นสวนสาธารณะหน้าอาคาร 14 และห้องนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นห้องเรียนพร้อมห้องปฏิบัติการของนักศึกษาต้องไปใช้ห้องฟैंดฟ้าของคณะวิทยาการ อาคาร 1 ในปัจจุบันแทน นอกจากนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ยังมีลานกิจกรรมที่อยู่หลังอาคาร 2 และหน้าอาคาร 3 ในยุคนั้น “ลานสาวกอด” เพราะเป็นสถานที่ที่นักเรียนไปกอดกันด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ ทำให้นักศึกษาใช้เป็นสถานที่พักกลางวัน และยามว่างในพบประพุดคุยกัน ตลอดจนเป็นสถานที่ทำกิจกรรมร่วมกัน ต่อมาคณบดีรองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์ ได้เปลี่ยนชื่อลานสาวกอดเป็น “ลานธรรม” เพื่อทำกิจกรรมนักศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นต้นมา และสระน้ำของมหาวิทยาลัยอยู่ตรงอาคาร 10 ในปัจจุบันนั้นเป็นสถานที่ตกปลา เป็นสถานที่จัดกิจกรรมลอยกระทงของนักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบัน

2. ผลการศึกษาของศึกษาการบริหารงานของผู้บังคับการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.2535-2546 อธิบายได้ดังนี้

ผู้บริหารของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในช่วงสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ อยู่ภายใต้การบริหารงานของคณบดี 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์ (พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2538) ซึ่งมีจุดเด่นเรื่องการพัฒนาศึกษากับการพัฒนาองค์กรอาจารย์สมศักดิ์ ขวัญเมือง (พ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2541) จุดเด่นการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานใช้การกระจายอำนาจและเป็นอิสระการทำงานในองค์กร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสรี ษาเหลา (พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2546) ซึ่งมีจุดเด่นด้านการบริการวิชาการ การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับกลางของ

สถาบัน ซึ่งมองเห็นความเป็นไปและความสุขทุกข์ภายในคณะ มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ มีความเป็นนักวิชาการ และมีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งพยายามบริหารงานทุกภารกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการทำงานบริหารที่เน้นกระบวนการมากกว่าผลงาน โดยมีทีมทำงานประกอบด้วยรองคณบดีฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา รองฝ่ายวางแผนและพัฒนา และรองฝ่ายกิจการพิเศษ เพื่อร่วมกันก่อเกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าขององค์กร ด้านการบริหารงบประมาณ โดยการกำหนดนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์และงบประมาณ จากสาขาวิชา เสนอผ่านมาที่คณะกรรมการบริหารคณะ และคณะจัดทำแผนพัฒนานักศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาการ ด้านการบริหารเสนอต่อสำนักงานพัฒนาและแผนของสถาบันต่อไป

การบริหารงานและบุคคลของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การเลือกคนที่เข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของอาจารย์ภายในคณะ ซึ่งผู้บริหารมีหลักการบริหารงานด้วยใจ เพราะการทำงานของผู้บริหารไม่มีค่าตอบแทน ออมสินจ้างมาล่อใจ เข้ามาอาสาพัฒนาองค์กร มีการส่งมอบงานมอบหมายงานบริหาร งานวิชาการ งานกิจการนักศึกษา การทำงานใช้หลักความสมัครสมานกลมเกลียวทำงานด้วยใจ การทำงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมประชุม ร่วมทำจริง ๆ เช่น งานรับพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อก่อนเคยรับที่สวนอัมพร อาจารย์ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันมาก ตั้งกรรมการฝึกซ้อม สถาบันเคยติดอันดับ 6 ของสถาบันราชภัฏทั้งหมด 36 แห่งทั่วประเทศ เพราะทุกคนช่วยกัน นอกจากนี้ งานสถาปนาสถาบัน งานไหว้ครู หรืองานพิธีต่าง ๆ คณะของเราสามารถทำได้ดีและโดดเด่น นอกจากนี้คณะยังมีการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรภายในคณะ เช่น การจัดกองทุนสวัสดิการเพื่อเป็นเงินฝากของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยทุกคนจะออมเงินเพื่อเป็นกองทุนกั้มดอกเบี๋ยต่ำภายในคณะ แต่ตอนหลังก็ยกเลิกไป

การพัฒนาทางวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พัฒนาให้มีความพร้อมในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ โดยเปิดหลักสูตรใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น และตรงกลุ่มเป้าหมาย จึงมีการเปิดรับนักศึกษาของภาคปกติ ของโครงการการศึกษาสำหรับเยาวชน (กศ.ยช.) เป็นโครงการที่ให้โอกาสทางการศึกษาของเยาวชนแต่มีเวลาเรียนภาคพลบค่ำ (Twilight) และภาคการศึกษาเพื่อการพัฒนาบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ซึ่งเปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับบุคลากรที่จะพัฒนาตนเองในสายวิชาการ และเปิดสอนนักศึกษาตั้งแต่ระดับอนุปริญญา หลังอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี (ระดับบัณฑิต) เพื่อการพัฒนาการศึกษาให้มีความทันสมัย

ในช่วงแรกของการเป็นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสังกัดสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ นั้นการเปิดสอนภาคปกติเปิดสอนสายวิชาการศึกษา (ซึ่งหลายสาขามีความต่อเนื่องมาจากวิทยาครูและบางสาขาก็เกิดขึ้นใหม่ในช่วงที่เปลี่ยนแปลงสถาบันราชภัฏ) โดยแบ่งออกเป็น 2 สาย ได้แก่ สายวิชาการศึกษา เช่น โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย นาฏศิลป์ ดนตรีศึกษา และพุทธศาสนา และสายวิชาศิลปศาสตร์ เช่น โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน ภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกิดภายใต้ความสนใจของเยาวชนในยุคนั้นเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ภาค กศ.ยช. และสุดท้ายภาค กศ.บป. เปิด

สอนสายศิลปศาสตร์ ได้แก่ จัดการศึกษาโปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน โปรแกรมภาษาอังกฤษธุรกิจ โปรแกรมวิชาธุรกิจการท่องเที่ยว และโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เป็นต้น

ต่อมาปี พ.ศ. 2542 สถาบันราชภัฏมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 47 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ดำเนินงานและการจัดการ ทรัพยากรในคณะ เช่น โปรแกรมการศึกษา (หลักสูตร) คุณภาพนักศึกษาและบัณฑิต พัฒนาบุคลากร ประจำการ รวมถึงระบบการเงิน และอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกรอบ ๆ คณะเพื่อส่งเสริม คุณภาพการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยการเปิดศูนย์ให้การศึกษา 2 จังหวัด ได้แก่ ศูนย์ให้การศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ศูนย์ให้การศึกษาจังหวัดชัยนาท เปิดสอนระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี เริ่มจัดการศึกษาตามรายวิชา เช่นการจัดการวิชาพื้นฐานบังคับ วิชาพื้นฐาน ซึ่งแบ่งออกเป็น กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ เป็นต้น ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีการ จัดทำวารสารวิชาการระดับคณะเพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ในคณะ และที่สำคัญขณะนั้นได้ จัดทำหลักสูตรใหม่ระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ (ญี่ปุ่น) มีการส่งเสริม การด้านวิจัย ด้วยการทำวิจัยพื้นฐานข้อมูลต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อสร้างองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาท้องถิ่น และร่วมกับองค์กรอื่นในการพัฒนาวิจัย ตลอดจนพัฒนานักวิจัยหน้าใหม่กับคณาจารย์เพื่อเป็น การพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมด้านงานวิจัย

ด้านการพัฒนาบริการชุมชนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ทำหน้าที่บริการวิชาการ ด้วยเป็นแหล่งบริการวิชาการแก่ท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น เช่น การอบรมการพัฒนาสินค้า OTOP ของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาชุมชน ท้องถิ่น ในการบูรณาการกับรายวิชาการที่เหมาะสม เช่น วิชาการชุมชนศึกษา เป็นต้น พัฒนาไกล และ สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการให้บริการให้มีความพร้อม และมีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการ ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้รูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพทรัพยากร มนุษย์ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ให้ความร่วมมือสนับสนุน การจัดระบบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และจัดตั้งสำนักงานข้อมูลท้องถิ่นศึกษาเพื่อบริการ ประชาชน เป็นต้นจะเห็นได้ว่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีบทบาทด้านนี้มากพอสมควร ซึ่งสอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ขององค์กรระดับสถาบันและองค์กรระดับคณะ ในขณะนั้นทำให้สังคมภายในรู้จักและเข้าใจ บทบาทของสถาบันราชภัฏมากขึ้น

ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยการจัดทำศูนย์บริการทางวัฒนธรรม เพื่อบริการประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของมรดกของสังคมท้องถิ่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะที่เป็น

เอกลักษณ์ของชาติ และระดับชาติ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม และเผยแพร่ นอกจากนี้การพัฒนาและนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และทั่วไป

ด้านการพัฒนานักศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทำหน้าที่การพัฒนานักศึกษา ด้วยการสร้างอัตลักษณ์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้วยการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถทักษะ และเจตคติในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่พร้อม มีภาวะความเป็นผู้นำสามารถทำงานรับใช้สังคมได้ ซึ่งเป็นการพัฒนานักศึกษาผ่านกิจกรรม นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเอง เช่น กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมกีฬาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน กิจกรรมจิตอาสาเพื่อการพัฒนาตน และพัฒนาสังคม และกิจกรรมส่งเสริมความสามารถ และทักษะวิชาชีพ เช่น กิจกรรมการแสดงลิเก กิจกรรมวงดนตรีลูกทุ่งของนักศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแนวทางการพัฒนานักศึกษาผ่านกฎระเบียบ เช่น การกำหนดชุดนักศึกษา ชุดพิธี คือ ผู้ชายสวมใส่แขนยาวผูกเน็คไทสวมกางเกงสีน้ำเงินหรือสีดำเท่านั้น และผู้หญิงมีหูกระต่าย กระโปรงสีดำหรือสีกรมท่าเท่านั้น ชุดสูท นักศึกษาต้องแต่งกายถูกระเบียบ และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยมีรองคณบดีกิจการนักศึกษาเป็นผู้ดูแล เป็นต้น

การเดินทางของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในช่วงสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ที่ผ่านมาเติบโตมาพร้อมกับความคาดหวังของสังคม เพราะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จึงมีการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานเพื่อความต่อเนื่องของการพัฒนาองค์กร งานวิชาการ ด้วยการพัฒนา สร้างหลักสูตร และรูปแบบการจัดการศึกษาใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นด้วยกายขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคน ตลอดจนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม จัดระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นเป็นการบริการและงานวิชาการของสังคม และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นการอนุรักษ์และเชิดชูองค์ความรู้ที่เป็นระบบคุณค่าของสังคมไปพร้อมกันทุกด้าน ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และการยอมรับจากสังคมต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

คณบดีของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ มีพฤติกรรมด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ในการพัฒนาองค์กรคุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยอุดมการณ์ แรงจูงใจ กระตุ้นทางปัญญาเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ผู้สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร ดังนั้น คณบดีเป็นผู้บริหารระดับกลางของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องมองเห็นความเป็นไป และความสุखความทุกข์ภายในคณะได้ ดีกว่าบุคคลอื่นในแวดวงวิชาการ สอดคล้องกับ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร ซึ่งคณบดีจะต้องมีคุณสมบัติเป็นนักบริหาร วิชาการ มีความเป็นนักวิชาการ และมีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำที่มีความพยายามที่จะบริหารงานในคณะให้เกิดประสิทธิผลการทำงานสูงสุดตามภารกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งในช่วงสถาบันราชภัฏผู้นำได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้นำคณะวิชาต่อการพัฒนาองค์กร และรับผิดชอบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพประกอบด้วยคณบดีมีภาวะความเป็นผู้นำที่เอื้อต่อประสิทธิผลการบริหารงานของคณะ

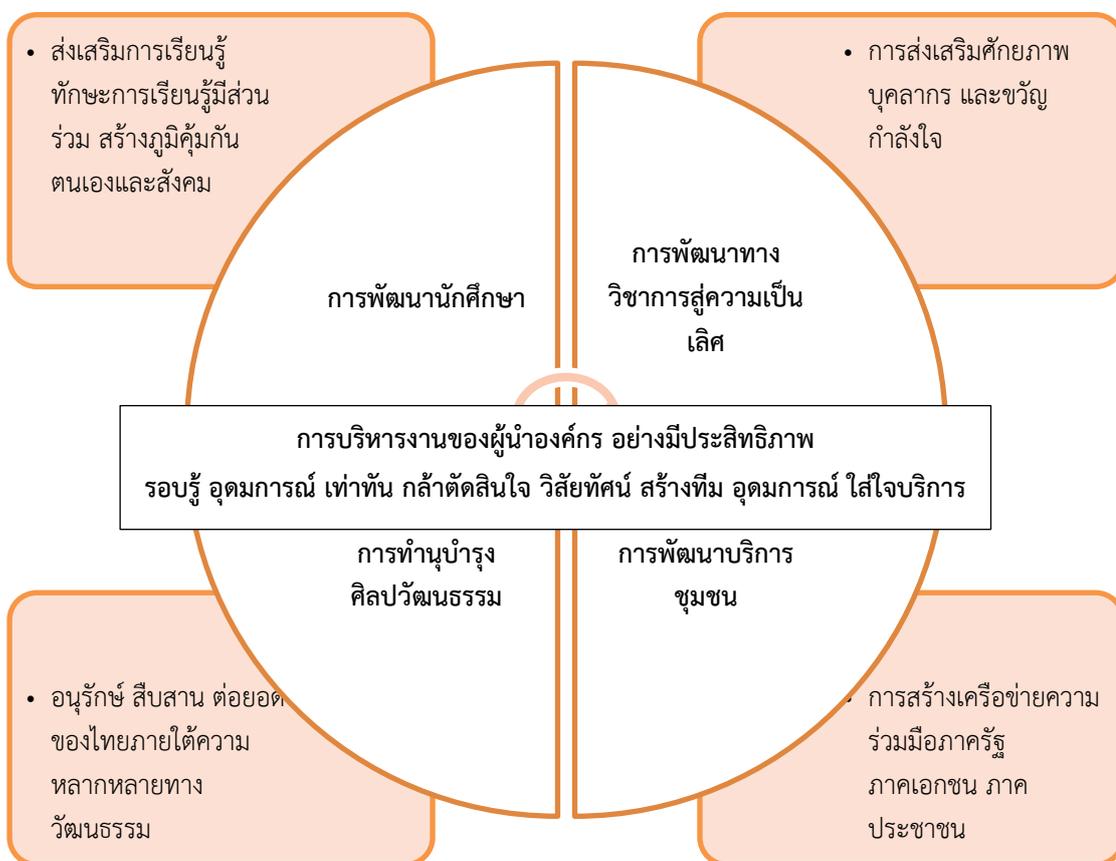
ซึ่งคุณบัติคุณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนของคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เป็นบุคคลที่สร้างแรงเสริมทางอ้อมในการบริหารจัดการคณะ สอดคล้องกับ นิตย์ สัมมาพันธ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) หมายถึง ผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลจำนวนมากลงมือทำมากกว่าเดิมจนได้ระดับขั้นสู่เพดานการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นโดยการสร้างความพึงพอใจผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้เป็นไปตามที่คาดหวังยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานที่มีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในปฏิบัติงานดีเด่นหรือประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงาน การมอบหมายภารกิจที่เพิ่มมากขึ้นแก่ผู้ร่วมงานเพื่อให้ผู้ร่วมงานมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งการทำงาน การให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานเพื่อตอบแทนความพยายามในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จ และให้ความชัดเจนแก่ผู้ร่วมงานว่าพวกเขาจะได้รับสิ่งใดเป็นการตอบแทนเป้าหมายในการปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Bass and Avolio องค์ประกอบสำคัญของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้มีอิทธิพลต่อบุคลากร เช่น การให้รางวัลตามสถานการณ์ เพื่อตอบแทนความพยายามในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ การให้การยกย่องสรรเสริญให้ชื่อเสียงเกียรติยศ ให้การยอมรับจากสาธารณชนหรือบุคคลอื่นให้การสนับสนุนความพยายาม ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องให้การจูงใจโดยให้แรงเสริมทางบวกเพื่อให้เกิดความรู้ว่าตนเองมีสมรรถภาพ และความสามารถในการทำงานที่มีคุณค่า และมีจุดมุ่งหมาย รวมทั้งยังสามารถที่จะควบคุมตนเองได้ นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบการบริหารงานแบบวางเฉยเชิงรุกหรือผู้ภาวะผู้นำแบบมีข้อยกเว้นโดยตรง คือ การเป็นผู้นำที่มีการสอดส่องดูแลการบริหารจัดการป้องกันความผิดพลาดหรือล้มเหลวเข้าทำนองที่ว่า “กันไว้ดีกว่าแก้” ดังนั้นการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุกจึงต้องแสวงหาข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้นำทราบว่าการของผู้ตามคืออะไร เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการให้ตรงตามความปรารถนาซึ่งเป็นการบริหารจัดการเพื่อสร้างแรงจูงใจ

นอกจากนี้คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ เพื่อสร้างความเสนาหา เพื่อเป็นการสร้างบารมีโดยผู้นำได้ปลูกฝังความภาคภูมิใจ ความสามัคคีภายในองค์กร มีการกระตุ้นการใช้ปัญญาหรือกระตุ้นความคิดเห็น เพื่อให้ได้มุมมองให้ซึ่งได้จากประชุมหรือการสนทนากันเพื่อขอความคิดเห็น การมุ่งสร้างความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล หรือคำนึงถึงความเป็นปัจเจกของบุคคล เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความศรัทธา และความเคารพจากผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร สอดคล้อง วาสนา วงษ์สิงห์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำพยายามเปลี่ยนแปลงผู้ตามให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความไว้วางใจ เกิดความจงรักภักดีและเชื่อถือในตัวผู้นำเกิดความคล้อยตาม พยายามแก้ปัญหาในการปฏิบัติ เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบ และยอมอุทิศตนเพื่อองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำการเปลี่ยนผู้นำที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการจูงใจคนให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจจึงจะทำให้ผู้คนรู้สึกอยากจะทำตามไปทุกหนทุกแห่งขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริมลูกน้องให้ได้แสดงออกถึงความรู้สึกความสามารถให้มีโอกาสพัฒนาตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ต้องสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่อบอุ่น ซึ่งจะส่งผลให้ลูกน้องเกิดความรักความผูกพันต่อองค์กร และสอดคล้องกับ สุนุก สิงห์มาตร และคณะ ได้อธิบายคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การในศตวรรษที่ 21 ที่ดีผู้นำต้องมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งองค์ความรู้

ศิลปะ ทักษะ และวิชาคนที่ตนเองต้องบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จ ผู้นำต้องมีอุดมการณ์ผสมผสานกับ ความเชื่อ เจตคติ และความคิดหลักอย่างมีทิศทางของความคิดของบุคคล เพื่อให้การทำงานของทุกคนใน องค์กรมีอุดมการณ์การดำเนินงานเดียวกัน การรู้เท่าทันสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสถานการณ์ ทันท่วงที โลก ทันท่วงทีสถานการณ์ปัจจุบัน และฝึกฝนตนเองให้เทคโนโลยี และนำมาสู่การบริหารองค์กร กล้าตัดสินใจนำ องค์กรให้สำเร็จต้องคิดที่เร็วบนหลักความแม่นยำ มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มองการณ์ไกลบนฐานความคิดที่นอก กรอบบนฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีเทคนิค และวิธีการที่ทันสมัย การสร้างทีมงาน สร้างเครือข่ายที่เป็นปัจจัย ผลักดันให้การบริหารสำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็ว เพราะทีมงานถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานอย่างมี ประสิทธิภาพปัจจุบัน และใส่ใจให้บริการผู้นำต้องทำองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีชีวิตทุกคนร่วมด้วยช่วยกันทำงาน อย่างเป็นมิตร มีคุณธรรม มีจิตใจงดงาม เอื้อเพื่อ ประารถนาดีส่งเสริมองค์กรอย่างมีความสุขขององค์กรโดย ผู้บริหารต้องมีการตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอนเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงทีเมื่อเกิดปัญหาเพื่อ ให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้น การบริหารองค์กรของผู้นำต้องมีภาวะผู้นำที่มีความรู้ พร้อมและมีทีมงานที่มี่เครือข่าย การทำงานด้วยส่วนร่วมถือเป็นบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กรนั้น มี ประสิทธิภาพสู่ความสำเร็จ

องค์ความรู้วิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานองค์กรของแต่ละช่วงสมัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตั้งแต่สมัยวิทยากรุณครสวรรค์ สมัยสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ศึกษาแนวทางให้บริการวิชาการต่อสังคมตามปรัชญาและพันธกิจของมหาวิทยาลัย
3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในยุคปัจจุบัน
4. ศึกษาความคาดหวังของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สู่ภาวการณ์มีงานทำ

บรรณานุกรม

- นิตย สัมมาพันธ์. (2546). **ภาวะผู้นำ: พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ**, บริษัทอินโนกราฟฟิกส์จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- แพรภัทร ยอดแก้ว. (2559). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง**. แหล่งที่มา www.gotoknow.org/posts/236686 สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2566
- วาสนา วงษ์สิงห์. (2555). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง**. แหล่งที่มา www.gotoknow.org/posts/384595 สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2566
- ศักดิ์ไทย สุรกิจพรว. (2545). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สุวีระยาสาส์น.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจพรว. (2548). การวิเคราะห์งานวิจัยทางการบริหารการศึกษา. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถาบันราชภัฏนครสวรรค์. (2543). **รายงานประจำปี ปีการศึกษา 2543**. สำนักวางแผนและพัฒนา.
- สนุก สิงห์มาตราช พิภูล มีมานะ และดุซงวิวัฒน์ แก้วอินทร์. (2560). **คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กร ในศตวรรษที่ 21**. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2560. 487-793. แหล่งที่มา <https://gs.rmu.ac.th/grc2017/fullpaper/file/PS-O-01.pdf> สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2566
- สมยศ นาวิการ. (2543). การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร : กรูงชนพัฒนา.
- สุริย์รักษ์ อุดมเศรษฐ์. (2552). **ภาวะผู้นำของคณบดีที่ส่งผลการบริหารจัดการที่ของคณะวิชา มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- เสวก ใจสะอาด. (2540). ราชภัฏ. **วารสารดงแม่ปางเมือง ฉบับที่ 1 มกราคม-พฤษภาคม ปี พ.ศ.2540**.
- Bass, B. M. & Avolio, B. J. (1990). **Transformational leadership development**. California: Consulting Psychologist.